Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 24 d.
(OR. en)

8685/1/22
REV 1

COSI 113
JAIEX 41
CORDROGUE 40
CT 74
COPS 185
CRIMORG 58
IXIM 106
ENFOPOL 228
ENFOCUSTOM 72
CYBER 188
JAI 571

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	11413/20
Dalykas:	Ataskaitos Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams dėl Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto veiklos 2020 m. liepos mėn.–2021 m. gruodžio mėn. laikotarpiu projektas

Pagal SESV 71 straipsnį ir Tarybos sprendimo 2010/131/ES dėl Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (COSI) įkūrimo 6 straipsnio 2 dalį Taryba nuolat informuoja Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus apie nuolatinio komiteto veiklą.

Delegacijoms priede pateikiama ataskaita Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams dėl COSI veiklos 2020 m. liepos mėn.–2021 m. gruodžio mėn. laikotarpiu.

PRIEDAS

Ataskaita Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams dėl Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (COSI) veiklos 2020 m. liepos mėn.–2021 m. gruodžio mėn. laikotarpiu

Turinys

Ši ataskaita yra aštuntoji ataskaita Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams pagal SESV 71 straipsnį ir Tarybos sprendimo 2010/131/ES dėl Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (COSI) įkūrimo 6 straipsnio 2 dalį, kuriuose nustatyta, kad Taryba turi nuolat informuoti Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus apie nuolatinio komiteto veiklą.

Šioje ataskaitoje pristatoma COSI veikla 2020 m. liepos mėn.–2021 m. gruodžio mėn. laikotarpiu pirmininkaujant Vokietijai, Portugalijai ir Slovėnijai.

1. SANTRAUKA

Vokietijos, Portugalijos ir Slovėnijos pirmininkavimo laikotarpiu COSI toliau vykdė savo įgaliojimus palengvinti, skatinti ir stiprinti ES valstybių narių operatyvinio tarpusavio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje koordinavimą. Pagal šiuos įgaliojimus COSI veikė kaip stebėsenos, patariamasis ir sprendimų priėmimo organas, kurio veikloje dalyvavo aukšto rango atstovai ir ekspertai iš visų ES valstybių narių ir prireikus atitinkamų TVR agentūrų ir kuris užtikrino policijos, muitinių, sienos apsaugos pareigūnų ir teisminių institucijų bei kitų atitinkamų subjektų veiklos sinergiją.

2020 m. liepos mėn.–2021 m. gruodžio mėn. laikotarpiu COSI vadovavo rengiant ir plėtojant kelias **horizontaliąsias temas** ir padėjo pasiekti konkrečių veiklos rezultatų. Derėtų akcentuoti COSI vaidmenį, visų pirma susijusį su diskusijomis, kurios yra strategiškai ir horizontaliai svarbios vidaus saugumo bendruomenei, pavyzdžiui, dėl technologinės plėtros poveikio, vidaus bei išorės saugumo panašumų ir teisėsaugos institucijų prieigos prie duomenų. COSI yra konvergencijos taškas, kiek tai susiję su temomis, nagrinėjamomis kituose politikos sektoriuose, pavyzdžiui, vidaus rinkos, tačiau turinčiomis tiesioginių padarinių vidaus saugumui. COSI atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant strateginio ir operatyvinio lygmenų sąveiką, kad strateginės rekomendacijos derėtų su operatyviniais veiksmais.

Komitetas stebėjo ir aptarė Komisijos naujosios **ES saugumo sąjungos strategijos ir vidaus saugumo ir Europos policijos partnerystės**, kurios abi laikomos bendro požiūrio į Europos Sąjungos vidaus saugumo padėtį nustatymo ir stiprinimo priemone, pokyčius ir šiuo klausimu parengė Tarybos išvadų projektą. Tai turi būti pasiekta, be kita ko, stiprinant valstybių narių tarpvalstybinį bendradarbiavimą, keičiantis informacija ir imantis ryžtingesnių žvalgybos informacija grindžiamų bendrų operatyvinių veiksmų. Šiose diskusijose buvo remiamasi trijų anksčiau pirmininkavusių valstybių narių (Rumunijos, Suomijos ir Kroatijos) atliktu darbu dėl būsimos COSI veiklos vidaus saugumo srityje krypties. Svarbiausios visų šių diskusijų temos buvo tiek valstybių narių ir ES institucijų strateginio požiūrio, tiek atitinkamų veiksmų tęstinumas, nuoseklus esamų priemonių įgyvendinimas ir poreikis parengti darnią bendrai sutartą ir įgyvendintiną tarpinstitucinę darbotvarkę.

Nuo COVID-19 pandemijos pradžios COSI įdėmiai stebėjo pandemijos poveikį vidaus saugumui. Pirmininkaujant Vokietijai vykusiose diskusijose daugiausia dėmesio skirta tam, kad teisėsaugos institucijoms būtų suteiktos tinkamos priemonės ir gairės, siekiant užtikrinti **saugių ryšių kanalų** naudojimą. Tikslas buvo užtikrinti dalyviams saugų ir patikimą koordinavimo būdą laikotarpiu, kai nebuvo įmanoma surengti fizinių posėdžių. Diskusijoje taip pat pabrėžtas itin svarbus teisėsaugos institucijų vaidmuo kovojant su kibernetiniais nusikaltimais.

Portugalijos pirmininkavimo pradžia sutapo su bendros skiepijimo nuo COVID-19 kampanijos Europos Sąjungoje pradžia. Tokiomis aplinkybėmis, sudarydamas paramos grupę, komitetas aptarė tinkamą žvalgybos informacija grindžiamą atsaką į **sukčiavimą, susijusį su COVID-19 vakcinomis**, ir parengtį.

Be to, pirmininkaujant Slovėnijai COSI pritarė tam, kad būtų sukurtas suderintas Europos požiūris į **nusikaltėlių įsiskverbimo prevenciją, kiek tai susiję su ekonomikos gaivinimo po COVID-19 lėšomis**.

Technologinė plėtra bet kuriame sektoriuje yra kardinalių pokyčių mūsų visuomenėje veiksnys. Tai taip pat pasakytina apie baudžiamosios teisenos sistemas ir teisėsaugą. Todėl uždaviniai, su kuriais susiduriama vidaus saugumo srityje vis daugiau technologinių ir skaitmeninių galimybių teikiančiame pasaulyje, yra itin svarbi tema COSI darbotvarkėje. Šiame kontekste ypač svarbu, kad teisingumo ir vidaus reikalų srities bendruomenės galėtų prisidėti prie vykstančių diskusijų, kad būtų galima atsižvelgti į visus susijusius viešuosius interesus.

Atitinkamos informacijos saugojimas ir prieiga prie jos, jos analizė ir su ja susiję veiksmai pagal teisės aktuose nustatytus įgaliojimus yra pagrindinio teisėsaugos darbo dalis. Jis yra labai svarbus siekiant užtikrinti baudžiamosios teisenos sistemų ir teisėsaugos institucijų galimybę gauti prieigą prie duomenų skaitmeninėje aplinkoje, kaip jos jau gali ne internete, įskaitant šifruotus ryšių duomenis ir elektroninius įrodymus. Padėtį dar labiau apsunkina neribotas technologinės plėtros naudojimas kriminaliniame pasaulyje. COSI pabrėžė, kad bendrieji skaitmeninės politikos pokyčiai taip pat turi būti naudingi TVR sektoriui, kartu imantis veiksmų dėl susijusios rizikos ir kuo labiau ją sumažinant. Tam savo ruožtu reikalingas įvairiausių politikos sričių, pavyzdžiui, vidaus rinkos, telekomunikacijų, šifravimo ir duomenų apsaugos, aukšto lygio koordinavimas.

Klausimai, susiję su technologine plėtra, pavyzdžiui, kibernetiniu saugumu, kibernetiniais nusikaltimais ir dirbtiniu intelektu, tampa vis svarbesni, be kita ko, dėl COVID-19 pandemijos protrūkio, nes nusikalstama veikla dar labiau persikėlė į interneto pasaulį.

COSI palankiai įvertino tai, kad įsteigtas **ES vidaus saugumo inovacijų centras**, kuris yra bendra tarpsektorinė ir tarpžinybinė inovacijų platforma, skirta remti mokslinius tyrimus bei inovacijas siekiant gerinti ir stiprinti Sąjungos vidaus saugumą. Centro vaidmuo – veikti kaip platforma, padedanti valstybių narių teisėsaugos institucijoms nustatyti ir įgyvendinti novatoriškus būsimų uždavinių sprendimus, taikant specialiai pritaikytas ir pagrindines teises atitinkančias priemones.

Diskusijos dėl **dirbtinio intelekto (DI)** vyko pirmininkaujant visoms trims paeiliui pirmininkaujančioms valstybėms narėms, o komitetas daugiausia dėmesio skyrė tiek teisėsaugos institucijų galimybėms, susijusioms su DI sistemų naudojimu, tiek su teisėsauga susijusių priemonių priskyrimo didelės rizikos DI prietaikoms ir tam tikro naudojimo uždraudimo (veido atpažinimas viešosiose vietose teisėsaugos tikslais) padariniams. COSI pabrėžė, kad TVR bendruomenių balsas turi būti išgirstas atitinkamoje darbo grupėje (telekomunikacijos) vykstančiose derybose dėl DI akto ir kad vidaus saugumo aspektus svarbu geriau integruoti į bendrą reglamentavimo sistemą.

COSI taip pat aptarė teisėsaugos institucijoms kylančius iššūkius ir galimybes, susijusius su **šifravimo** naudojimu. Iš tiesų, poreikis rasti pusiausvyrą tarp teisės į privatų gyvenimą ir saugaus bendravimo internetu ir poreikis kompetentingoms institucijoms teisėtai susipažinti su duomenimis nusikalstamų veikų tyrimo tikslais buvo pagrindiniai komiteto diskusijų per trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių pirmininkavimo laikotarpį klausimai.

COSI padėjo rengti 2020 m. gruodžio mėn. Tarybos priimtą rezoliuciją dėl šifravimo. Be to, kad reikia rasti tinkamą pusiausvyrą tarp privatumo internete ir teisėsaugos poreikių, taip pat reikėtų pabrėžti, kad nėra iš anksto nustatytų sprendimų ir kad šiam tikslui pasiekti negali būti naudojami jokie supaprastinti technologiniai sprendimai. Vietoj to, siekiant nustatyti, plėtoti ir įvertinti sprendimus, kurie būtų teisiškai tvarūs bei techniškai įgyvendinami ir galėtų padėti pasiekti šią esminę pusiausvyrą, reikalingas proaktyvus dialogas su sektoriaus atstovais, taip pat dalyvaujant tyrėjams bei akademinei bendruomenei. COSI prašymu remiant šį darbą aktyviai dalyvauja ES inovacijų centras.

Komitetas taip pat pabrėžė svarbų teisėsaugos institucijų vaidmenį **kibernetinio saugumo** ir kovos su kibernetiniais nusikaltimais srityse, pabrėždamas, kad reikia sutelkti abi darbo kryptis, kad būtų sukurtas integruotas ir labiau koordinuotas požiūris į kovą su atitinkamomis grėsmėmis.

Kova su terorizmu ir toliau buvo nuolatinis COSI darbotvarkės prioritetas. Be grėsmės vertinimo kovos su terorizmu srityje, ypatingas dėmesys buvo skiriamas pokyčiams, susijusiems su **užsienio teroristais kovotojais**, įskaitant sugrįžusius užsienio kovotojus, **teroristiniu turiniu internete** ir **asmenimis, laikomais keliančiais terorizmo ar smurtinio ekstremizmo grėsmę („Gefährder“)**. Pastaruoju klausimu valstybės narės pasiekė bendrą sutarimą ir parengė bendrus orientacinius informacijos apie tokius asmenis nagrinėjimo kriterijus. COSI pritarė iš patikimų trečiųjų šalių gautos informacijos apie įtariamus užsienio teroristus kovotojus įvedimo į Šengeno informacinę sistemą (SIS) procesui; tai padėtų geriau suprasti esamas galimybes pagal ES ir nacionalinės teisės aktus. Slovėnijos pirmininkavimo laikotarpiu, bendradarbiaujant su COTER darbo grupe, daugiausia dėmesio buvo skiriama Vakarų Balkanams ir buvo sprendžiami klausimai, susiję su vidaus ir išorės saugumo sąsaja. Talibanui perėmus valdžią, COSI įvertino padėtį Afganistane ir 2021 m. rugsėjo mėn. palankiai įvertino **kovos su terorizmu veiksmų planą Afganistanui**, siekiant atsispirti bendram poveikiui, kurį padėtis Afganistane gali padaryti Sąjungos vidaus saugumui.

COSI toliau atliko pagrindinį vaidmenį valdant **EMPACT (Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykė platforma)**, po 2021 m. kovo mėn. Tarybos sprendimo tapusią nuolatine kovos su sunkių formų ir organizuotu tarptautiniu nusikalstamumu priemone. Kaip išdėstyta EMPACT įgaliojimuose, COSI, padedamas paramos grupės, toliau vertino operatyvinių veiksmų planų įgyvendinimą, stebėdamas valstybių narių ir kitų atitinkamų subjektų dalyvavimą siekiant užtikrinti veiksmingą veiksmų įgyvendinimą.

Ataskaitiniu laikotarpiu komitetas įvertino 2018–2021 m. EMPACT ciklo **nepriklausomo vertinimo** rezultatus, liudijančius šios priemonės aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną.

COSI siekė nustatyti naujus **būsimo 2022–2025 m. EMPACT ciklo ES kovos su nusikalstamumu prioritetus**, remdamasis 2021 m. ES sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimu. Su nusikalstamumu susijusius prioritetus Taryba patvirtino 2021 m. gegužės mėn.

Buvo pabrėžiama būtinybė didinti EMPACT matomumą, kad būtų akcentuojami patikimi veiklos rezultatai, kurių pasiekta kovojant su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu. Atsižvelgiant į tai, buvo parengta **bendra EMPACT komunikacijos strategija** ir sukurtas EMPACT informacijos teikėjų tinklas, siekiant padidinti EMPACT matomumą ilguoju laikotarpiu.

COSI palankiai įvertino Komisijos komunikatą dėl **2021–2025 m. ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategijos** kaip priemonės teisėsaugos ir teisminiam bendradarbiavimui stiprinti.

Po diskusijų, kurios prasidėjo per ankstesnės trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių grupės pirmininkavimo laikotarpį, trys paeiliui pirmininkaujančios valstybės narės Vokietija, Portugalija ir Slovėnija siekė sustiprinti finansinius tyrimus ES. COSI pareiškė pritariantis naujajam **kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu** teisės aktų rinkiniui, kuris daro didelį poveikį teisingumo ir vidaus reikalų bendruomenei.

Kadangi neteisėto migrantų gabenimo tinklai pasirodė esą atsparūs COVID-19 pandemijos ir kintančios teisėsaugos veiklos akivaizdoje, komitetas paragino stiprinti ES išorės sienų apsaugą ir pradėjo diskusiją dėl naujai pasiūlyto **2021–2025 m. kovos su neteisėtu migrantų gabenimu veiksmų plano**, palankiai vertindamas koordinuotą Europos ir nacionalinių valdžios institucijų požiūrį, taip pat atitinkamų ES TVR agentūrų dalyvavimą.

Priėmus susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų, toliau buvo dedamos pastangos, susijusios su civilinių BSGP struktūrų ir TVR subjektų bendradarbiavimu ir sinergijos bei papildomumo stiprinimu. Pagal **vidaus ir išorės saugumo sąsają** COSI ir Politinis ir saugumo komitetas (PSK) sutelkė dėmesį į nuoseklių ES veiksmų plėtojimą ir civilinio krizių valdymo stiprinimą, atsižvelgdami į ES ir valstybių narių vidaus ir (arba) išorės saugumo prioritetus, be kita ko, užbaigiant rengti susitarimo dėl civilinių pajėgumų minikoncepcijas, apimančias tokio bendradarbiavimo keliose nusikalstamumo srityse potencialą, ir veiksmingai jas integruojant į misijų planavimą. Be to, COSI aptarė Strateginio kelrodžio, kuris turi būti priimtas netrukus, sukūrimą.

2. HORIZONTALIEJI KLAUSIMAI

a. ES saugumo sąjungos strategija / vidaus saugumas ir Europos policijos partnerystė

COSI aptarė Komisijos parengtą naująją **ES saugumo sąjungos strategiją**[1], kuria siekiama, kad vidaus saugumo Sąjungoje klausimai būtų nagrinėjami ir sprendžiami į vidaus saugumą žvelgiant kaip į išbaigtą ekosistemą. Prie strategijos buvo pridėti konkretūs veiksmų planai, skirti kovai su narkotikais[2], kovai su neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais[3] ir kovai su seksualine prievarta prieš vaikus[4]. 2020 m. rugsėjo mėn. COSI išreiškė platų pritarimą šiam dokumentų rinkiniui, pabrėždamas, jog vis svarbesni tampa klausimai dėl inovacijų ir perversminių technologijų, vidaus ir išorės saugumo sąsajos, teisėsaugos institucijų poreikio turėti teisėtą prieigą prie informacijos ir sąveikumo.

COSI parengė Tarybos išvadų dėl **vidaus saugumo ir Europos policijos partnerystės** projektą[5]. Delegacijos palankiai įvertino trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių grupės (DE, PT, SI) parengtą programą ir koordinuotus veiksmus dėl naujų iniciatyvų, kuriomis didinamas vidaus saugumas ir kurios yra susijusios su naująja ES saugumo sąjungos strategija. Išvadose nustatytos veiksmingos Europos vidaus saugumo partnerystės kūrimo gairės 2020–2025 m. laikotarpiui, taip pat nurodyti tolesni veiksmai tokiais klausimais, kaip Europos teisėsaugos bendradarbiavimo stiprinimas, teisėsaugos institucijų galėjimo naudotis naujomis technologijomis svarba, poreikis veiksmingai atremti pasaulinius iššūkius (t. y. kovoti su tarpvalstybiniu organizuotu nusikalstamumu, vykdyti terorizmo prevenciją ir su juo kovoti) ir tarptautinio bendradarbiavimo saugumo srityje stiprinimas, taip pat tarpvalstybinio teisėsaugos bendradarbiavimo stiprinimas.

---

1 Dok. 10010/20.
2 Dok. 9945/20 ADD 1.
3 Dok. 10035/20 ADD 1.
4 Dok. 9977/20.
5 Dok. 12862/20.

b. COVID-19 pandemijos padariniai

Nuo 2020 m. pavasario COSI savo darbotvarkėje daugiausia dėmesio skyrė **COVID-19 pandemijai** ir jos poveikiui vidaus saugumui.

Dėl COVID-19 pandemijos ne tik pakito sunkių formų ir organizuotas nusikalstamumas – ji paveikė ir teisėsaugos institucijų veiklą. Konkrečiai, COSI, vadovaujant pirmininkaujančiai Vokietijai, aptarė teisėsaugos institucijų naudojimąsi **saugiais ryšių kanalais**[6][7], nes tai yra svarbi priemonė užtikrinant tvirtą bendradarbiavimą siekiant palaikyti ES vidaus saugumą ir įveikiant kai kuriuos fizinių operatyvinio pobūdžio posėdžių rengimo apribojimus. COSI pritarė ES masto saugių ryšių sprendimo, pagal kurį Europolui tektų koordinuojamasis vaidmuo, plėtojimui ir palankiai įvertino tai, kad buvo parengtos veiksmų gairės dėl saugių ryšių plėtotės ES teisėsaugos institucijų poreikiams trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais.

Pandemija paskatino nusikalstamą ir nesąžiningą veiklą medicinos prekių ir paslaugų srityje. 2021 m. kovo mėn. pirmininkaujant Portugalijai COSI paramos grupė nagrinėjo **su COVID-19 vakcinomis susijusio sukčiavimo**[8] ir kitos nesąžiningos praktikos, susijusios su medicinos reikmenų ir apsaugos nuo viruso priemonių tiekimu, klausimą. Posėdyje paaiškėjo, kad sukčiavimo vakcinų srityje, mėginimų sukčiauti apgaunant vyriausybės pareigūnus, suklastotų vakcinų ar suklastotų sertifikatų pardavimo „juodajame tinkle“ arba autentiškų vakcinų vagysčių ir (arba) plėšimų mastas buvo nedidelis. Nors komitetas to nelaikė didele grėsme, jis pabrėžė, jog reikia atidžiai stebėti pokyčius, gerinti žvalgybos informaciją, tuo tikslu veiksmingai keičiantis informacija tarp valstybių narių teisėsaugos institucijų ir su ES institucijomis, įstaigomis ir agentūromis, kad būtų sustiprinta parengtis prireikus skubiai duoti operatyvinį atkirtį.

---

6 Dok. 10315/20.
7 Dok. 12860/1/20 REV 1.
8 Dok. 7236/21.

Prioriteto tvarka **COSI sprendė, kokiomis prevencinėmis priemonėmis užkirsti kelią nusikaltėlių įsiskverbimui, susijusiam su lėšomis, skirtomis ekonomikai gaivinti COVID-19 kontekste**[9]. Komitetas susipažino su 2021 m. rugsėjo mėn. įvykusiame pirmajame priemonės „Next Generation EU“ teisėsaugos forumo susitikime padarytomis išvadomis, pabrėždamas, kad būtent prevencija yra priemonė užtikrinti, kad lėšos atitektų tiems, kam numatyta, ir būtų panaudotos taip, kad būtų įgyvendinti numatyti tikslai. Rengdamasis Tarybos debatams šiuo klausimu COSI pritarė tam, kad būtų nustatytas suderintas požiūris į kovą su sukčiavimu ekonomikos gaivinimo lėšomis ir tokio sukčiavimo prevenciją, pabrėždamas TVR agentūrų bendradarbiavimo ir veiksmingo keitimosi informacija tarp visų atitinkamų subjektų svarbą.

c. Technologinė plėtra ir vidaus saugumas

Technologinė plėtra ir skaitmeninimas bet kuriame sektoriuje yra kardinalių pokyčių veiksnys. Tai taip pat pasakytina apie baudžiamosios teisenos sistemas ir teisėsaugą. TVR bendruomenė turi galėti suprasti diskusijas dėl visų aktualių klausimų, be kita ko, dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kurie turės tiesioginį poveikį šiam sektoriui, nors yra nagrinėjami kituose sektoriuose, pavyzdžiui, dėl Dirbtinio intelekto akto ir pasiūlymo dėl Skaitmeninių paslaugų akto, ir tokiose diskusijose aktyviai dalyvauti. Tokios pozicijos buvo laikomasi ir keičiantis nuomonėmis TVR taryboje bei atitinkamuose TVR darbo forumuose. Svarbus vaidmuo tenka nacionaliniams koordinavimo procesams ir juose turėtų būti užtikrinta, kad vidaus saugumo sektoriui aktualūs aspektai būtų deramai perduodami deryboms vadovaujantiems parengiamiesiems organams.

[9] Dok. 13679/21.

3. KOVA SU TERORIZMU

2020 m. ir 2021 m. teroristinių išpuolių skaičius ir poveikis sumažėjo, tačiau kova su terorizmu tebebuvo vienas iš svarbiausių COSI darbotvarkės prioritetų, ir šiame darbe reikalingas daugiadalykis požiūris, norint įveikti šią grėsmę ES saugumui. Ypatingas dėmesys skirtas tebesitęsiančiai Afganistano krizei ir jos poveikiui ES vidaus saugumui.

a. ES atsakas, prioritetai ir tolesni veiksmai

Aptariamu trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių grupės pirmininkavimo laikotarpiu COSI pirmenybę toliau teikė kovai su terorizmu, tęsdamas ankstesniais pirmininkavimo laikotarpiais pradėtą darbą, kad būtų teikiamos strateginės gairės ES lygmens operatyviniam bendradarbiavimui terorizmo prevencijos ir kovos su juo srityje.

COSI taip pat patvirtino **procesą, pagal kurį pasinaudojant Europolo technine parama trečiųjų šalių informacija apie įtariamus užsienio teroristus kovotojus būtų įvertinama ir galbūt įrašoma į Šengeno informacinę sistemą (SIS)**[10]. Šis savanoriškas procesas pirmą kartą buvo inicijuotas 2021 m. antrąjį pusmetį ir bus peržiūrėtas 2022 m. antrąjį pusmetį. Remdamasis Terorizmo darbo grupėje atliktu darbu, komitetas pritarė siūlomiems tolesniems veiksmams gerinant teisėsaugos bendradarbiavimą dėl **asmenų, laikomų keliančiais terorizmo ar smurtinio ekstremizmo grėsmę – *Gefährder***[11], kad būtų skatinami suderinti veiksmai ir veiksmingas keitimasis informacija Europos lygmeniu.

[10] Dok. 13037/20.
[11] Dok. 13035/20.

b. ES grėsmių vertinimas kovos su terorizmu srityje

Pagal nustatytą procedūrą[12] kiekvieną pusmetį COSI pritarė rekomendacijoms dėl **ES grėsmių vertinimo** kovos su terorizmu srityje[13][14][15]. Visuose trijuose grėsmių vertinimuose visų formų smurtinio ekstremizmo ir terorizmo problemą rekomenduojama spręsti atsižvelgiant į dėl COVID-19 pandemijos padidėjusią visuomenės poliarizaciją.

Kovos su terorizmu koordinatoriaus grėsmių vertinimuose nurodyta, kad padidėjo smurtinio **dešiniojo ekstremizmo** (SDE) keliama grėsmė. **Smurtinio kairiojo ir anarchistinio ekstremizmo** (SKAE) keliama grėsmė vis dar laikoma maža, bet didėjančia. Panašu, kad tiek SDE, tiek SKAE raida priklauso nuo COVID-19 pandemijos raidos ir jos socialinių bei ekonominių padarinių; šiems reiškiniams poveikį taip pat daro vyriausybių teisės aktai, kuriais siekiama suvaldyti pandemiją.

c. ES kovos su terorizmu veiksmų planas Afganistanui

Talibanui perėmus valdžią Afganistane, pirmininkaujanti Slovėnija 2021 m. rugpjūčio 31 d. surengė neeilinį ES vidaus reikalų ministrų Tarybos posėdį, kad aptartų pokyčius šalyje ir galimą poveikį tarptautinės apsaugos, migracijos ir saugumo srityje. Afganistano krizės metamas iššūkis reikalauja tvirtesnio vidaus ir išorės saugumo sričių koordinavimo.

---

12 Dok. 13414/1/17 REV 1.
13 Dok. 12866/20.
14 Dok. 8372/21.
15 Dok. 13682/21.

2021 m. rugsėjo mėn. COSI ir PSK posėdyje ES specialusis pasiuntinys Afganistanui atkreipė delegacijų dėmesį į kritinę humanitarinę ir ekonominę padėtį šalyje. Ta pačia proga ES kovos su terorizmu koordinatorius pristatė **kovos su terorizmu veiksmų planą Afganistanui**[16], parengtą veiksmus derinant su Komisijos tarnybomis, EIVT, pirmininkaujančia Slovėnija ir atitinkamomis ES TVR agentūromis. Veiksmų plane pateikiamos 23 veiksmų rekomendacijos, suskirstytos į keturias sritis: 1) saugumo patikrinimai: užkirsti kelią įsiskverbimui; 2) strateginė žvalgyba / strateginis prognozavimas: neleisti, kad Afganistanas taptų saugiu teroristinių grupių prieglobsčiu; 3) stebėti propagandą ir mobilizavimą ir su jais kovoti; 4) kovoti su organizuotu nusikalstamumu kaip teroristų finansavimo šaltiniu. COSI ir PSK palankiai įvertino veiksmų planą kaip išsamų pagrindą būsimiems veiksmams, o delegacijos pabrėžė, jog svarbu bendradarbiauti su tarptautiniais subjektais, regiono šalimis ir ES TVR agentūromis, kad būtų patobulinti žvalgybos ir saugumo scenarijai.

COSI delegacijos kaip vienam iš veiksmų plano ramsčių pritarė protokolui, kuriuo nustatoma **ES išorės sienas kertančių arba jas kirtusių asmenų sustiprintų saugumo patikrinimų atsižvelgiant į įvykius Afganistane procedūra**[17].

16 Dok. 12315/21.
17 Dok. 13683/21.

4. EMPACT (Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykė platforma)

Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykė platforma (EMPACT) yra skirta kovoti su svarbiausiomis grėsmėmis, kurias kelia organizuotas ir sunkių formų tarptautinis nusikalstamumas, darantis poveikį ES. EMPACT stiprina nacionalinių valdžios institucijų, ES institucijų ir įstaigų bei tarptautinių partnerių bendradarbiavimą žvalgybos srityje, strateginį ir operatyvinį bendradarbiavimą. EMPACT vykdoma ketverių metų ciklais, koncentruojantis ties bendrais ES kovos su nusikalstamumu prioritetais.

EMPACT turi tris pagrindines ypatybes. Ji **grindžiama žvalgybos informacija**, o surinkti duomenys analizuojami siekiant geriau įvertinti su nusikalstamumu susijusias grėsmes, kad sprendimus priimantys asmenys galėtų geriau paskirstyti išteklius ir parengti tikslines kovos su nusikalstamumu strategijas ir operacijas. EMPACT yra **daugiadalykė**, apimanti ne tik policiją, bet ir muitinę, sienos apsaugą, prokuratūrą ir, kai tinkama, kitas struktūras, įskaitant, pavyzdžiui, privatųjį sektorių, kuris gali būti labai svarbus kovojant su tam tikrais nusikaltimais (pavyzdžiui, kibernetiniais nusikaltimais). Trečioji ypatybė yra ta, kad EMPACT įgyvendinama laikantis **integruoto požiūrio**. EMPACT apima operatyvinius ir strateginius veiksmus ir dėmesys skiriamas ne tik represinėms priemonėms, bet ir prevenciniam požiūriui. Apskritai tai yra labai proaktyvus požiūris į kovą su nusikalstamumu ir šis metodas leidžia EMPACT, padedant COSI, kuris teikia strategines gaires, ir COSI paramos grupei, kuri teikia technines gaires, strateginius tikslus paversti konkrečiais operatyviniais veiksmais. Laikotarpis nuo 2020 m. liepos mėn. iki 2021 m. gruodžio mėn. buvo labai svarbus EMPACT ir nepaisant COVID-19 keliamų iššūkių buvo pasiekta daug esminių pokyčių, pareikalavusių intensyvaus trijų paeiliui pirmininkavusių valstybių narių grupės darbo.

Kiekvieno EMPACT ciklo pabaigoje atliekamas **nepriklausomas vertinimas** pasitarnauja kaip indėlis į būsimą ciklą, o jo rezultatai išplatinami COSI delegatams. 2020 m. spalio mėn. 2018–2021 m.[18] nepriklausomame vertinime nurodyta, kad **EMPACT yra aktuali, veiksminga, efektyvi, nuosekli ir įrodo ES pridėtinę vertę**. Vis dėlto vertinimo tyrime pateikta **21 rekomendacija**, susijusi su kai kuriomis nustatytomis problemomis. Atsižvelgdama į išsamias diskusijas COSI paramos grupėje, pirmininkaujanti Vokietija parengė veiksmų gaires, kuriose išdėstyti tolesni veiksmai, nustatyti pagrindiniai subjektai ir siūlomas rekomendacijų įgyvendinimo tvarkaraštis[19].

---

[18] Dok. 11992/20 + ADD 1.

[19] Dok. 13686/2/20 REV 2.

Pagrindinis pirmininkaujančios Portugalijos tikslas EMPACT srityje buvo pasirengti **2022–2025 m. EMPACT ciklui**. Tam reikėjo parengti **Tarybos išvadas dėl kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo nuolatinio tęsinio. EMPACT 2022+**[20], kurias TVR taryba priėmė 2021 m. kovo mėn. Vienas esminių pokyčių ankstesnio ciklo atžvilgiu buvo tai, kad EMPACT tapo **nuolatine** pagrindine priemone.

COSI susipažino su Europolo parengtu **2021 m. ES sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių įvertinimu (ES SOCTA)**[21], kuriame išdėstyti dabartiniai ir numatomi pokyčiai sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo srityje. ES SOCTA ir politikos patariamasis dokumentas[22] (jį parengė pirmininkaujanti valstybė narė ir Komisija) atsispindėjo gegužės mėn. Tarybos priimtose **Tarybos išvadose dėl ES prioritetų kovos su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu srityje, skirtų 2022–2025 m. EMPACT, nustatymo**[23]. Išvadose išdėstyta 10 ES kovos su nusikalstamumu prioritetų, įgyvendinamų pasitelkiant 15 operatyvinių veiksmų planų (OVP).

Pirmininkaujanti Slovėnija pratęsė darbą ties techniniais elementais, susijusiais su Tarybos išvadomis, rengdamasi 2022–2025 m. EMPACT ciklui. Todėl buvo paskirti OVP vadovaujantys subjektai ir bendrai vadovaujantys subjektai. Be to, **2022 m. OVP buvo priimti** ir peržiūrėti[24].

EMPACT komunikacija buvo viena pagrindinių ataskaitinio laikotarpio temų. Buvo parengta bendra EMPACT komunikacijos strategija[25] ir sukurtas EMPACT komunikacijos atstovų tinklas.

Galiausiai, **EMPACT finansavimo** klausimas išliko pirmininkavusių valstybių narių darbotvarkėse, o *ad hoc* darbo grupės EMPACT finansavimo klausimais[26] sudarymas padėjo delegacijoms susitarti dėl EMPACT finansavimo 2021 m[27][28]. EMPACT stebėsena toliau buvo vykdoma per nacionalinių EMPACT koordinatorių posėdžius, veiklos tęstinumą užtikrinant COSI paramos grupei ir COSI.

---

20 Dok. 6481/21.
21 Dok. 6818/21.
22 Dok. 7232/21.
23 Dok. 9184/21.
24 Dok. 13114/21.
25 Dok. 13112/2/21 REV 2.
26 Dok. 11773/20.
27 Dok. 10372/20.
28 Dok. 11502/21.

5. ORGANIZUOTAS IR SUNKIŲ FORMŲ TARPTAUTINIS NUSIKALSTAMUMAS

a. 2021–2025 m. ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategija

2021 m. gegužės mėn. posėdyje komitetas palankiai įvertino Komisijos komunikatą dėl **2021–2025 m. ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategijos**, jo tikslus ir pasiūlymus[29].

Strategija grindžiama būtinybe stiprinti teisėsaugos ir teisminį bendradarbiavimą, užtikrinti veiksmingus tyrimus siekiant sužlugdyti organizuotą nusikalstamumą, panaikinti organizuoto nusikalstamumo gaunamą pelną, taip pat neleisti jam įsiskverbti į teisėtą ekonomiką, ir užtikrinti, kad teisėsaugos ir teismų veikla šioje srityje būtų pritaikyta skaitmeniniam amžiui.

Todėl Komisija akcentavo, kad EMPACT yra viena iš pagrindinių strategijos įgyvendinimo priemonių, o COSI pabrėžė, kad į EMPACT prioritetus svarbu įtraukti kovą su didelės rizikos nusikaltėlių tinklais. Delegacijos pritarė būtinybei parengti tvirtą atsaką į skaitmeninės pertvarkos iššūkius tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo veiksmams.

b. Kova su pinigų plovimu. Pasekmės vidaus saugumui

Remdamasi COSI debatais per ankstesnį trijų paeiliui pirmininkavusių valstybių narių darbo etapą, 2020 m. birželio mėn. Taryba priėmė išvadas dėl finansinių tyrimų stiprinimo siekiant kovoti su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu[30]. Taryba paprašė Komisijos sustiprinti finansinės žvalgybos padalinių (FŽP) darbą ir keitimąsi informacija, apsvarstyti galimybę toliau stipinti teisinę sistemą, kad būtų sujungti valstybių narių nacionaliniai centriniai banko sąskaitų registrai, apsvarstyti poreikį toliau tobulinti virtualiojo turto teisinę sistemą arba atnaujinti diskusijas su valstybėmis narėmis dėl poreikio ES lygmeniu įvesti teisės aktais nustatytus mokėjimų grynaisiais pinigais apribojimus.

---

29 Dok. 8514/21.
30 Dok. 8927/20.

Šiomis aplinkybėmis 2021 m. liepos mėn. Komisija pasiūlė naują teisės aktų rinkinį dėl **kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu**. 2021 m. rugsėjo mėn. komitetas pareiškė pritariantis dokumentų rinkiniui, kuriame atspindimi daug pirmiau minėtose Tarybos išvadose akcentuotų klausimų. Buvo plačiai pritarta tam, kad būtų įsteigta Kovos su pinigų plovimu institucija, pavedant jai skatinti FŽP veiklos tarpusavio koordinavimą, padėti FŽP gerinti savo analitinius gebėjimus ir užtikrinti, kad finansinės žvalgybos informacija taptų vienu svarbiausių teisėsaugos institucijų informacijos šaltinių. Delegacijos palankiai įvertino pasiūlymą dėl griežtesnių taisyklių, susijusių su kriptoturtu / virtualiuoju turtu, siekiant užtikrinti atsekamumą ir uždrausti anonimines kriptoturto pinigines[31].

c. <u>ES kovos su neteisėtu migrantų gabenimu veiksmų planas. Operatyviniai aspektai</u>

2021 m. lapkričio mėn. COSI aptarė Komisijos pateiktą naują **2021–2025 m. kovos su neteisėtu migrantų gabenimu veiksmų planą**[32]. Paaiškėjo, kad neteisėto migrantų gabenimo tinklai labai gerai prisitaiko prie kintančios teisėsaugos veiklos, kelionių apribojimų COVID-19 pandemijos metu ir logistinių bei aplinkos pokyčių. Delegacijos paprašė sustiprinti ES išorės sienų apsaugą nustatant bendrus veiksmų standartus, taip pat atsižvelgiant į naujus iššūkius, susijusius su valstybinių subjektų vykdomu migrantų instrumentalizavimu, pabrėždamos, kad reikia užkirsti kelią tokiems veiksmams, ir parengti reagavimo protokolus. Kadangi neteisėto žmonių gabenimo tinklai naudojasi šifruotomis ryšių priemonėmis, socialine žiniasklaida ir kitomis skaitmeninėmis paslaugomis bei priemonėmis, COSI paragino aktyviau naudotis skaitmeninimu siekiant kovoti su tokiais reiškiniais sistemingai įtraukiant Europolą, Europos kovos su neteisėtu migrantų gabenimu centrą (EMSC), ES inovacijų centrą ir Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūrą (ENISA). Be to, delegacijos reikalavo, kad kovojant su neteisėtu migrantų gabenimu būtų laikomasi holistinio požiūrio, kadangi apie 50 % šioje srityje veikiančių tinklų užsiima įvairių rūšių nusikalstamumu[33].

---

31 Dok. 11718/21.
32 Dok. 12761/21.
33 Dok. 13678/21.

6. SKAITMENINIAI KLAUSIMAI

COVID-19 pandemija labiau nei bet kada suteikė paskatą perkelti veiklą į internetą. Nusikalstamoms grupuotėms šios aplinkybės buvo palankios, sustiprėjo jų veikla neteisėtose rinkose. Kibernetiniai nusikaltimai, pavyzdžiui, sukčiavimas internete arba žalingo turinio sklaida, taip pat kibernetinis saugumas ir dirbtinis intelektas (DI) tapo itin svarbiais klausimais. Su DI, šifravimu ir kibernetiniu saugumu susijusios temos buvo keletą kartų aptartos šios trijų paeiliui pirmininkavusių valstybių narių grupės darbo metu.

Per šį trijų paeiliui pirmininkavusių valstybių narių grupės darbo laikotarpį buvo suformuotas ir įsteigtas ES vidaus saugumo inovacijų centras.

a. ES vidaus saugumo inovacijų centras

Tęsdamas ankstesnės trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių grupės atliktą darbą, COSI toliau stebėjo pokyčius, susijusius su **ES vidaus saugumo inovacijų centro** įsteigimu. Centras yra numatytas veikti kaip bendra tarpsektorinė ES platforma, kuria siekiama užtikrinti visų ES ir nacionalinių subjektų veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą vidaus saugumo srityje[34].

2021 m. vasario mėn. posėdyje COSI įvertino Europolo pateiktą naujausią informaciją apie Centro grupės darbą, daugiausia remdamasis keturių 2021 m. užduočių, kurias komitetas jau buvo nustatęs 2020 m. vasario mėn., įgyvendinimu[35]. Delegacijos taip pat pareiškė pritariančios požiūriui, išdėstytam pirmininkaujančios Portugalijos parengtame dokumente, kuriame, be kita ko, valstybių narių prašoma toliau teikti ir didinti savo paramą Centrui, o COSI pavedama aptarti Centro valdymą[36].

2021 m. lapkričio mėn. COSI patvirtino ES vidaus saugumo inovacijų centro **Iniciatyvinės grupės** sudėtį[37], remdamasis 2021 m. birželio mėn. patvirtintomis taisyklėmis[38]. Numatyta, kad Iniciatyvinė grupė turi patvirtinti Centro prioritetus, kurie turėtų būti priimami kas ketverius metus ir peržiūrimi kas dvejus metus. Remdamasi šiais prioritetais, Iniciatyvinė grupė patvirtins daugiametį įgyvendinimo planą, kuriame bus nurodyta konkreti Centro veikla / projektai.

---

34 Dok. 12859/20.
35 Dok. 5905/21.
36 Dok. 5906/21.
37 Dok. 13684/21.
38 Dok. 8517/3/21 REV 3.

b. DI

2020 m. liepos 13 d. neformalioje vaizdo konferencijoje COSI aptarė **dirbtinio intelekto galimybes saugumo srityje**[39] ir susitarė dėl jo ypatingos svarbos teisėsaugai visoje ES. Dirbtinio intelekto sistemų naudojimas gali potencialiai palengvinti teisėsaugos institucijų darbą – remti tyrimus ir prisidėti prie jų, tačiau taip pat pabrėžė, kad dėl šių priemonių kyla iššūkių, ypač susijusių su pagrindinėmis teisėmis. Komitetas pabrėžė, kad reikia užtikrinti pasitikėjimą DI priemonėmis, ir nurodė, kad šiam tikslui pasiekti reikia pasitelkti tinkamą valdymą ir apsaugos priemones. Pirmininkaujanti Vokietija paragino delegacijas parengti bendrą požiūrį į tai, kaip teisėsaugos institucijos visoje ES turėtų naudotis DI, ir laikytis dinamiško požiūrio į bandymus ir reglamentavimą.

COSI pradėjo diskusiją, skirtą Komisijos pasiūlymo dėl reglamento dėl dirbtinio intelekto poveikiui, visų pirma kiek tai susiję su tikralaikiu biometriniu tapatybės nustatymu teisėsaugos tikslais ir DI taikmenų, įtrauktų į didelės rizikos sistemų sąrašą, naudojimo apribojimais[40]. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybai paprašius paaiškinti siūlomo reglamento poveikį teisėsaugos institucijoms ir veiklai, pirmininkaujanti Slovėnija surengė visos dienos internetinį seminarą, skirtą atsakyti į likusius klausimus, kurie dėl siūlomo reglamento kyla valstybių narių teisėsaugos ir vidaus saugumo bendruomenėms. 2021 m. lapkričio mėn. COSI posėdyje TELECOM darbo grupės bendrapirmininkis pripažino, kad dokumentas yra horizontalaus ir tarpsektorinio pobūdžio, o delegacijos pareiškė susirūpinimą dėl didelės pasiūlymo įtakos TVR / teisėsaugos sektoriui, nors jis nagrinėjamas kitame sektoriuje.

---

39 Dok. 10726/20.
40 Dok. 8515/21.

c. Šifravimas

Šifravimas laikomas esmine skaitmeninio pasaulio savybe. Poreikis rasti pusiausvyrą tarp saugių ryšio priemonių suteikimo ir teisių į privatumą, taip pat teisėsaugos bei teisminių institucijų poreikio teisėtai susipažinti su duomenimis nusikalstamų veikų tyrimo tikslais tebebuvo COSI darbotvarkės prioritetas pirmininkaujant trijų valstybių narių grupei.

Rengiantis debatams Taryboje 2020 m. gruodžio mėn., COSI įvertino esamą padėtį šifravimo srityje ir tolesnius veiksmus atsižvelgdamas į ES KTK[41] ir Komisijos tarnybų pateiktus dokumentus[42]. Komitetas laikėsi nuomonės, kad šifravimas yra viena pagrindinių priemonių užtikrinant ryšių ir asmens duomenų privatumą, konfidencialumą, duomenų vientisumą ir prieinamumą, bet taip pat pabrėžė didelį jo panaudojimo nusikalstamiems tikslams potencialą. Dėl šio dvipusiškumo kyla iššūkių teisėsaugos ir teisminėms institucijoms, kadangi dėl šifravimo prieiga prie duomenų bei ryšių turinio ir jų analizė yra itin sudėtinga arba praktiškai neįmanoma. COSI pareiškė, kad užtikrinant kompetentingų institucijų galimybę gauti teisėtą prieigą prie reikiamų duomenų aiškiai apibrėžtais kovos su sunkių formų bei organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu tikslais neturi būti keliamas pavojus pagrindinių teisių (t. y. teisės į asmens duomenų privatumą ir apsaugą) užtikrinimui. Komitetas pabrėžė, kad ES veiksmais turi būti remiamas **saugumo naudojant šifravimą ir saugumo nepaisant šifravimo**[43] principas.

Tiek Taryba, tiek Komisija pripažino poreikį sukurti ES masto reglamentavimo sistemą, kad būtų užtikrinta pusiausvyra tarp teisėtos prieigos prie šifruotos informacijos ir šifravimo siekiant apsaugoti pagrindines teises veiksmingumo. 2021 m. lapkričio mėn. posėdyje komitetas pabrėžė, kad ši sistema turi būti itin svarbi aptariant tolesnius veiksmus dėl šifravimo, primindamas, kad technologinė plėtra šioje srityje negali būti trukdžiu teisėsaugos veiklai.

---

41 Dok. 7675/20.
42 Dok. 10730/20.
43 Dok. 13084/1/20 REV 1.

d. Teisėsaugos institucijų vaidmuo kibernetinio saugumo srityje

Kibernetinis saugumas apibrėžiamas kaip vyriausybės ar kitų tinklų apsauga nuo piktavališkų išpuolių ir kibernetinių grėsmių, siekiant apsaugoti ypatingos svarbos informaciją. Kibernetiniai nusikaltimai – tai nusikaltėlių veiksmai, kuriais bandoma pasinaudoti su žmonėmis ar saugumu susijusiais trūkumais kibernetinėje erdvėje siekiant pavogti pinigus ar duomenis. **Teisėsaugos institucijos vaidina esminį vaidmenį kibernetinio saugumo srityje** ir tiriant kibernetinius nusikaltimus, bet taip pat kovojant su kibernetiniais incidentais ir užkertant jiems kelią[44]. COSI akcentavo, kad vertinant poreikius ir požiūrius iš kibernetinio saugumo ir kibernetinių nusikaltimų perspektyvų tarp šių atitinkamų sričių bendruomenių gali kilti prieštaravimų, todėl parėmė koordinuotų veiksmų parengimą siekiant maksimaliai padidinti atsparumo ir reagavimo pajėgumus įvykus bet kokiam kibernetiniam incidentui ar grėsmei.

Delegacijos paragino sukurti aiškią reglamentavimo sistemą, ypatingą dėmesį skiriant teisėsaugos veiklai, šifravimui ir prieigai prie WHOIS duomenų ir užtikrinant visapusišką pagarbą privatumui ir pagrindinėms teisėms.

[44] Dok. 11719/21.

7. VIDAUS IR IŠORĖS SAUGUMO SĄSAJA

a. BSGP ir TVR subjektų bendradarbiavimas Strateginis kelrodis / susitarimas dėl civilinių BSGP pajėgumų

2021 m. rugsėjo mėn. COSI ir PSK aptarė **BSGP ir TVR subjektų bendradarbiavimo** dabartinę padėtį siekiant labiau suderinti ES veiksmus ir sustiprinti civilinį krizių valdymą, kai sprendžiami ES ir valstybių narių vidaus ir išorės saugumo prioritetiniai klausimai. Delegacijos aptarė tokio bendradarbiavimo skatinimą vykdant konkrečią veiklą, kuria siekiama suburti nacionalines ir Europos administravimo institucijas bei agentūras, užsiimančias BSGP ir TVR klausimais[45], kaip nurodyta Tarybos išvadose dėl susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų[46].

2021 m. liepos ir gruodžio mėn. Briuselyje buvo surengti du teminiai seminarai dėl BSGP ir TVR subjektų bendradarbiavimo. Liepos mėn. seminare pabrėžta, kad reikia suteikti daugiau operatyvinių įgaliojimų BSGP misijoms, užtikrinti reguliarų institucinį koordinavimą tarp COSI ir PSK bei tarp COSI paramos grupės ir CIVCOM ir misijose padidinti teisėsaugos pareigūnų pareigybių skaičių. Gruodžio mėn. seminare dalyvavo valstybių narių, ES institucijų ir TVR agentūrų atstovai, kurie pasikeitė nuomonėmis, gerąja praktika ir aktualiais iššūkiais, susijusiais su bendradarbiavimo skatinimu iš valstybių narių perspektyvos.

Delegacijos taip pat aptarė dabartinę padėtį dėl 2022 m. kovo mėn. priimto strateginio kelrodžio.

8. COSI PARAMOS GRUPĖS VAIDMUO

COSI paramos grupė toliau lengvino ir rėmė COSI darbą, visų pirma įgyvendinant kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklą / EMPACT platformą. Ji rengia COSI diskusijas užbaigdama nagrinėti tam tikrus punktus, kurie gali būti svarstomi COSI paramos grupės lygmeniu, arba supaprastindama diskusijas COSI. COSI aptarti pateikiami klausimai, kuriems reikia papildomų COSI gairių, arba strateginio pobūdžio klausimai[47].

---

45 Dok. WK 10909/21 INIT.
46 Dok. 13571/20.
47 Dok. 8900/17.

9. IŠVADOS

Ataskaitiniu laikotarpiu COSI toliau aktyviai vykdė centrinį savo vaidmenį užtikrinti, kad Sąjungoje būtų koordinuojamas, skatinamas ir stiprinamas operatyvinis bendradarbiavimas vidaus saugumo srityje. COSI toliau veikė kaip stebėsenos, patariamasis ir sprendimų priėmimo organas, kuriantis policijos, muitinės, sienos apsaugos pareigūnų ir teisminių institucijų bei kitų atitinkamų subjektų sinergiją. Jis sprendė horizontalius klausimus, kurių svarbą išryškino COVID-19 pandemija ir tai, kaip technologinė plėtra nuolat keičia patį vidaus saugumo sektorių, bet taip pat tęsė veiklą anksčiau nustatytomis darbo kryptimis, pavyzdžiui, EMPACT veiklos palengvinimo bei tolesnio plėtojimo ir EMPACT grindžiamo operatyvinio bendradarbiavimo srityse.

COSI toliau atliks svarbų vaidmenį rengiant būtinus atsakus į ES vidaus saugumo srities uždavinius, susijusius su daugybe temų, kurias nagrinės kita trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių grupė (Prancūzija, Čekija ir Švedija).

II PRIEDAS. SANTRUMPOS

- DI: dirbtinis intelektas
- DIA: Dirbtinio intelekto aktas
- AML: kova su pinigų plovimu
- CFT: kova su terorizmo finansavimu
- BHST: bendrieji horizontalieji strateginiai tikslai
- CIVCOM: Krizių valdymo civilinių aspektų komitetas
- COSI: Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinis komitetas
- COSI paramos grupė: Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto paramos grupė
- BSGP: bendra saugumo ir gynybos politika
- KT: kova su terorizmu
- EIVT: Europos išorės veiksmų tarnyba
- EMPACT: Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykė platforma
- EMSC: Europos kovos su neteisėtu migrantų gabenimu centras
- ENISA: Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra
- ES KTK: ES kovos su terorizmu koordinatoriaus
- ES SOCTA: Europos Sąjungos sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimas
- UTK: užsienio teroristai kovotojai
- BDSP: bendras daugiametis strateginis planas
- DVD: didelės vertės dotacijos
- DVT: didelės vertės tikslai
- IN: intelektinė nuosavybė
- VSF: Vidaus saugumo fondas
- BVD: bendrų veiksmų dienos
- TVR taryba: Teisingumo ir vidaus reikalų taryba
- TI: teisėsaugos institucijos
- TDG: Teisėsaugos darbo grupė
- MVD: mažos vertės dotacijos

- DSP: daugiamečiai strateginiai planai
- MTIC: dingusio prekiautojo sukčiavimas Bendrijoje
- NEK: nacionaliniai EMPACT koordinatoriai
- NPM: naujos psichoaktyviosios medžiagos
- OVP: operatyvinių veiksmų planai
- ON: organizuotas nusikalstamumas
- ONG: organizuotos nusikalstamos grupės
- PPD: patariamasis politinis dokumentas
- PSK: Politinis ir saugumo komitetas
- SIS: Šengeno informacinė sistema

II PRIEDAS. EMPACT BENDROJI FAKTŲ SUVESTINĖ. 2020 M. OVP

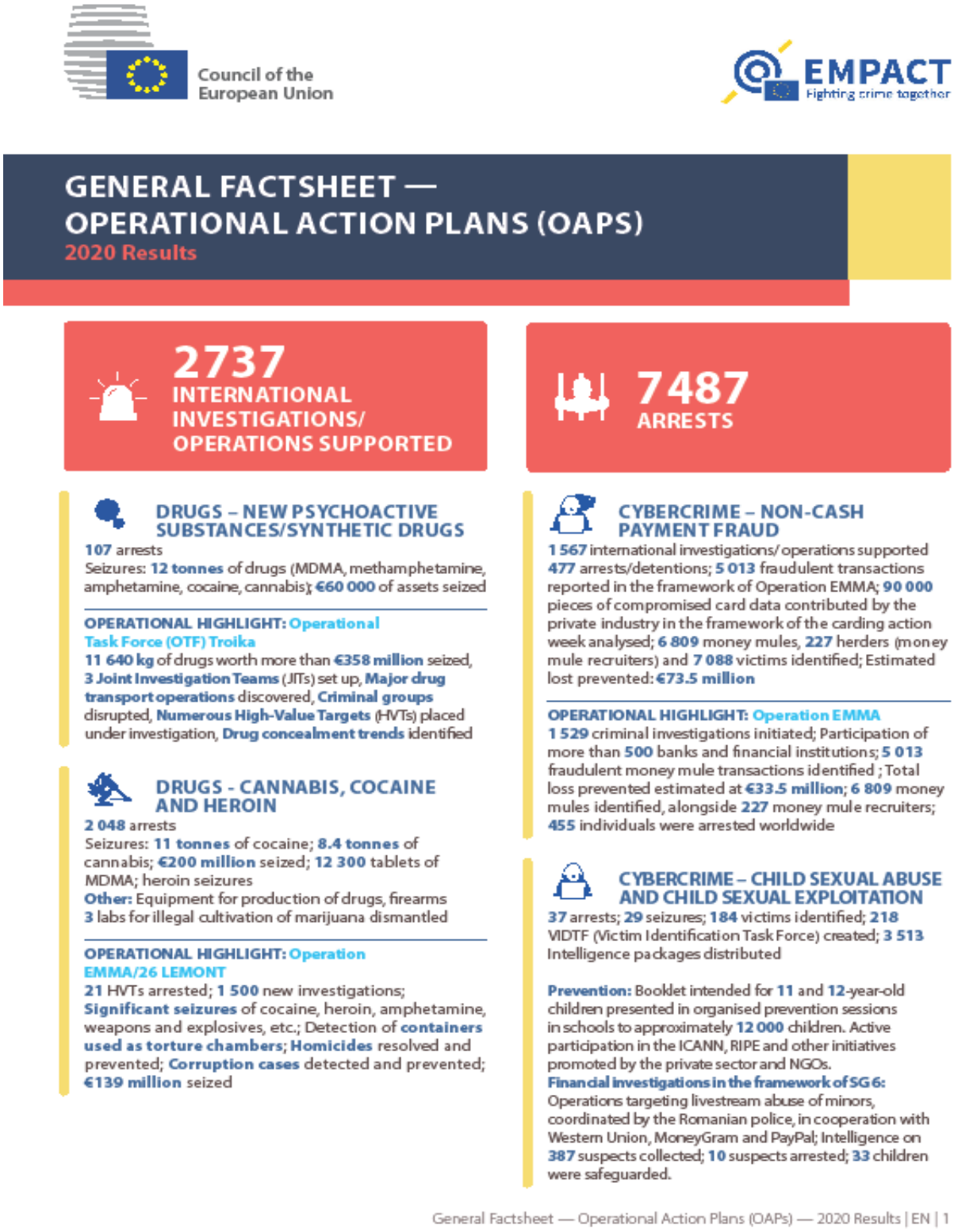

CYBERCRIME – ATTACKS TO INFORMATION SYSTEMS

45 arrests
8 international investigations/ operations supported

A **splash page** prepared by Europol was put up online after the domain seizures

Infrastructure on several **Remote Access Tools** (RATs) identified and **HVT/developer** identified. **40 000** victims' data recovered, and **16** proxy servers identified
Seizures: **50** servers; **3** domains from bulletproof VPN provider; **€100 000** in cryptocurrencies; Bitcoin mining equipment

Takedowns: **2** illegal backend platforms; Infrastructure in Romania, Norway, US, Germany, Netherlands, Switzerland; **1** illegal bulletproof VPN service involving **3** different domains

DOCUMENT FRAUD

18 international investigations/operations supported
38 arrests; **4** print shops dismantled; Seizures: **3 019** fraudulent documents, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licences; **€21 400**; **7** Organised Crime Groups (OCGs) disrupted

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Massilia (Facilitation of Illegal Immigration - FII)
A **print shop** producing counterfeited documents was dismantled; **3** individuals suspected of forgery of documents arrested; **Technical equipment**, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licenses, holographic bands, **16** counterfeit ID cards (Belgian, Spanish and Italian), ID photos of customers and forged breeder documents were seized

FACILITATED ILLEGAL IMMIGRATION

2 280 arrests
14 OCGs dismantled, **27** identified; **1** HVTs and **87** suspects identified; **2 350** document fraud cases reported, including **52** visa fraud cases and **548** ID misuse
Seizures: **1** thermal printer, **2** laminators, **1 150** blank supports for ID cards and driving licences, holographic bands, **16** counterfeit ID cards; **381** vehicles/ **1 253** vehicle parts; **2** yachts, **1** boat, **2** outboard motors; **52** firearms; **1.8 tonnes** of marihuana; **10.33 kg** of heroine; **2 128** psychoactive tablets; **20 350** undeclared surgical masks; Cash seizures value: **€693 900**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Fortunate
1 OCG dismantled; **6** members arrested; **23** irregular migrants intercepted; **1** yacht, cell phones, storage devices and relevant documents stipulating money transactions were seized

TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS (THB)

744 arrests
1 025 new cases initiated; **5 956** Suspects identified; **5 030** Victims (**266** minors) identified; **744** OCGs related to THB have been reported by member states.

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Cumbia
8 suspects arrested; **15** potential victims saved; **3** apartments seized; **€120 000** seized

ENVIRONMENTAL CRIME

440 arrests
500 suspect investigated
Seizures/ Assets seized: **32 kg** of glass eels, **45** nets and fishing gear; **807** seizures of illegal timber (**8 613m3**); **132** warehouses/illicit waste dumping facilities and **167 452** tons of waste; **20** birds; **700** dried butterflies, **7**kg of gold, **77.5**kg of mercury worth **€250 000**, **355** reptiles worth **€800 000**, **237 million** Colombian pesos worth **€90,000**; **639** ivory items; **92** tons of WEEE (waste from electric and electronic equipment); total value **€93,725,294**; **€40 million** total value of the company facilities seized (warehouses, depots, vehicles, etc.)
Tax evasion prevented: **€31 376 452**

CRIMINAL FINANCES, MONEY LAUNDERING AND ASSET RECOVERY

40 arrests
538 Contributions on cash seizures, suspicious cash declarations, suspicious transactions reports and money mule cases
Seizures/assets recovered: **€19 829 888** in cash; **118** bitcoins, **4** properties, gold and silver coins worth a total of **€5.5 million**
€2.1 million worth of seizures including: **14** frozen bank accounts, **5** properties, **2** commercial companies' assets, **15** vehicles, weapons, multiple bank accounts and electronic items

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Pulse
8 cards used in the Netherlands to take out illicitly obtained money from regular ATMs; A group of just **3** young men used more than **1 000** false IDs to get accounts on many online gambling sites for bonuses for new players; **1** arrest; Real estate valued at **several million euros** confiscated by the public prosecutor's office pending future judicial proceedings

MTIC FRAUD

50 arrests
20 OCGs identified and **11** OCGs investigated;
259 suspects identified and **110** suspects investigated;
€28 million of tax evasion prevented; **€8 million** worth of assets seized

OPERATIONAL HIGHLIGHT: central Europe action
39 arrests; **110** suspects investigated; **6** OCGs investigated; **1** JIT; **92** searches; **€7 million** worth of assets seized; **€24 million** of tax evasion prevented

EXCISE FRAUD

487 arrests
111 international investigations/ operations supported
Tax evasion prevented: **€245 356 711**
Seizures: **477 274 656** cigarettes; **1.47 million** kg of tobacco (raw tobacco, fine cut tobacco, water-pipe tobacco); **2.31 million** kg of designer fuel; **30** pallets and **31 690** litres of alcoholic beverages; **1 108 kg** of snus; **€662 834** in cash
Assets seized: **465** vehicles (trucks, trailers, cars, vans); **57** forklifts; **1** ISO tanker and different types of containers (tank, IBC, maritime); smartphones, computers, tablets, camera system with data storage devices; machinery and equipment for illicit production of tobacco products (**138** production lines; **30** packaging lines; **138** cutting machines; **32** generators and precursors.

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Chain Bridge V (Designer Fuel Fraud)
39 arrests; Seizure of **2.3 million** kg of designer fuel, **9 750 kg** of fine cut tobacco, **14 400 kg** tobacco leaves, and **2 075** litres of alcoholic beverages; Revenue loss prevented: **€11 million**

ORGANISED PROPERTY CRIME

540 arrests
53 mobile organised crime groups dismantled
8 Joint arrests operations
Seizures: **3** hotels and **90** properties; **+35 000** cultural goods; **517** vehicles + **1 361** stolen vehicle parts; **30 kg** of gold; **110 kg** of silver; **1,5 million** cigarettes; **1 tonne** of tobacco; **6 tonnes** of copper; **12** boat engines; **+120** ancient books; **+50** luxury bicycles; **1 800 kg** marijuana; **10 kg** heroin; **141** forged documents; **26** weapons; Perfumes, cosmetics, tools, jewels, beer barrels, car key encoding case, GPS tracking devices, GPS jammers, etc.
Assets seized: **€58 510 691** (including **€2 297 291** and **$200 000** in cash)

FIREARMS

154 arrests
Seizures: **2 732** weapons; **2 435** Firearms; **45** converted and rebranded gas/alarm weapons; **10 528** rounds of ammunition; **164** pyrotechnic devices; **117** Kg of drugs; **1** vehicle

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Bosphorus
11 suspects arrested;
Seizure of **191** firearms, **3 714** rounds of ammunition; small quantities of drugs including cannabis and cocaine; unstamped cigarette packs; **1** vehicle, false ID documents and **164** pyrotechnic devices.
Prior to the action days, all participating countries

Further reading

https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-fight-against-crime/